

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/16/738

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson,
Otsuse tegemise aeg ja koht	31.05.2016 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	20.04.2016
Teabevaldaja	Audru Vallavalitsus, aadress: Pärna allee 7, Audru alevik, Pärnumaa e-posti aadress: info@audru.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: XXXXX x-x, XXXXX xxxxxxx, XXXXXXXXXXX e-posti aadress: xxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie vaide punkti üks osas rahuldamata, kuna menetluse käigus on Audru Vallavalitsus vaide esitaja teabenõuetele vastanud;
- 2) jätta vaie vaide punkti kaks osas rahuldamata, kuna vaide esitajale edastatud dokumendi dokumendiregistris avalikustamata jätmine ei riku vaide esitaja õigusi ning Audru Vallavalitsus on hilinenult avalikustanud vaides toodud dokumendi metaandmed ka dokumendiregistri avalikus vaates;
- 3) teha Audru Vallavalitsusele ettepanek – järgida edaspidi teabenõuetele vastamisel ja dokumentide registreerimisel tähelepanelikumalt AvTS sätestatud nõudeid;
- 4) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. xx.xx.2016 esitas vaide esitaja Audru Vallavalitsusele pöördumise, mis sisaldas nii teabenõuet kui selgitustaotlust. Audru Vallavalitsus ei ole seaduses sätestatud tähtaja jooksul pöördumise teabenõude osale vastanud.
2. Xx.xx.2016 esitas vaide esitaja Audru Vallavalitsusele järgmise teabenõude, mis registreeriti valla dokumendiregistris xx.xx.2016 kirjanumbri 6-17/xxx all ja vastamistähtajaks märgiti xx.xx.04.2016, millele Audru Vallavalitsus ei ole vastanud seaduses sätestatud tähtaja jooksul.
3. Xx.xx.2016 edastas Audru Vallavalitsus vastuse vaide esitaja xx.xx.2016 esitatud teabenõudele, kuid on jätnud vastuskirja dokumendiregistris registreerimata.
4. Xx.xx.2016 esitas Erasik Audru Vallavalitsuse poolt teabenõuetele tähtaegselt vastamata jätmise ja xx.xx.2016 vastusdokumendi nr 7-1.4/xxx-x dokumendiregistris registreerimata jätmise peale Andmekaitse Inspeksioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt edastas vaide esitaja xx.xx.2016 Audru vallavalitsusele teabenõude mis registreeriti dokumendiregistris xx.xx.2016 kirjanumbri 6-17/xxx all ja vastamistähtajaks märgiti xx.xx.2016. Teabenõudega palus vaide esitaja edastada (või viidata) omanikujärelevalve lepingud koos võimalike lisadega.

Audru vallavalitsus ei ole vaide esitamise ajaks xx.xx.2016 teabenõudele vastanud.

xx.xx.2016 edastas vaide esitaja teabenõude, mis registreeriti Audru valla dokumendiregistris xx.xx.2016 ja vastamistähtajaks märgiti xx.xx.2016. Teabenõudega palus vaide esitaja väljastada kõik projekteerimistingimuste kooskõlastused, mis on Audru valla käsutuse seoses tuulikute püstitamise Saari külla.

xx.xx.2016 edastas vallavalitsus vastuskirja millel kuupäevaks veel saabumata aeg xx.xx.2016 nr 7-1.4/xxx-x. Kiri ei ole Audru valla dokumendiregistrist läbi kantud ega vormistatud kirja plangil vaid valgel lehel (kiri lisatud). Vastuskirjaga ei täidetud teabenõuet ega keelduta ka teabenõude täitmisest. Vallavalitsus räägib teemast mööda ja selgitab mittekusitut. Et Audru Vallavalitsus väitis mitte arusaavat, millist teavet vaide esitaja täpselt soovib, siis xx.xx.2016 edastas vaide esitaja täpsustava pöördumise, mis koosnes nii teabenõudest kui ka selgitustaotlusest.

Eelnimetatud kirjas teatas vaide esitaja, et xx.xx.2016 kirjas oli palutud projekteerimistingimuste kooskõlastusi koos võimalike lisadega ja täpsustuseks viitas vaide esitaja ka kuni 30.06.2015 kehtinud ehitusseaduse § 19 lg 3² ja 3³, mis nägi ette projekteerimistingimuste (mitte projektide) kooskõlastamise kohustuse ja millest lähtuvalt teabenõude esitati. Vaide esitaja palus uuesti väljastada kõik dokumendid, millega on antud kooskõlastused projekteerimistingimustele, Saari külla tuulikute püstitamiseks. Juhul, kui kooskõlastus on antud mõne mahukama dokumendi koosseisus, siis palus vaide esitaja edastada väljavõtte vastavast kohast.

Audru Vallavalitsus ei ole vaide esitamise ajaks vaide esitaja xx.xx.2016 pöördumise teabenõude osale vastanud. Seega ei ole vaide esitajal teada, kas Audru Vallavalitsus valdab palutud teavet või mitte ja kui valdab, siis miks seda ei väljastatud.

Vaide esitaja leiab, et avaliku võimu valduses olevale informatsioonile juurdepääsu võimaldamist käsitlevad põhiseaduse (edaspidi PS) § 44 lõiked 1 ja 2. Need sätted näevad ette, et igapähele on õigus vabalt saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni, välja

arvatud andmed, mille väljaandmine on seadusega keelatud, ja eranditult asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud andmed. Seega vaide esitaja õigus saada üldiseks kasutamiseks levitavat informatsiooni tuleneb nii põhiseadusest kui ka AvTS ja teistest seadustest ja õigusaktidest.

Vaide esitaja leiab, et Audru Vallavalitsus on oma tegevusega, milleks on teabenõudele vastamata jätmine rikkunud vaide esitaja Põhiseadusest tulenevaid õigusi, mille tulemusel vaide esitaja ei ole saanud kasutada oma õigust tutvuda avalikuks kasutamiseks mõeldud informatsiooniga.

Lähtuvalt eeltoodust palub vaide esitaja vaadata vaie sisuliselt läbi ja tuvastada:

1. kas **xx.xx.2016 ja xx.xx.2016** (esmane xx.xx.2016) teabenõuetele vastamata jätmine Audru Vallavalitsuse poolt on õiguspärane. Juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon leiab, et teabenõuetele xx.xx.2016 ja xx.xx.2016 vastamata jätmine ei ole õiguspärane teha Audru vallavalitsusele ettekirjutus, millega kohustada Audru vallavalitsust edastama xx.xx.2016 ja xx.xx.2016 teabenõuetes palutud teave viivitamatult või keelduma teabenõude täitmisest kui ilmnevad takistavad asjaolud.
2. kas xx.xx.2016 saadetud ja kuupäevaga xx.xx.2016 dateeritud vastuskirja dokumendiregistrist läbi kandmata jätmine on õiguspärane. Kui Andmekaitse Inspeksioon leiab, et see ei ole õiguspärane teha Audru vallavalitsusele ettekirjutus ja kohustada Audru vallavalitsust kandma xx.xx.2014 vaide esitajale saadetud vastuskiri Audru valla dokumendiregistrisse.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Edastasite 05.05.2016 Audru Vallavalitsusele (edaspidi vallavalitsus) järelepärimise vaidemenetluses seoses Erasiku 20.04.2016 vaidega, mille kohaselt ei ole vallavalitsus vastanud vaide esitaja xx.xx.2016 ja xx.xx.2016 esitatud teabenõuetele seaduses sätestatud tähtaja jooksul.

Käesolevaga edastab vallavalitsus vastused Andmekaitse Inspeksiooni (edaspidi AKI) esitatud järelepärimisele.

1. Mis põhjusel ei ole vaide esitaja teabenõuetele vastatud seaduses sätestatud tähtaja jooksul?
2. Juhul kui teabe leidmine oli aeganõudev, siis miks ei pikendatud teabenõudele vastamise tähtaega?

Teabenõudele vastamine hilines seoses vastuse koostamise eest vastutava teenistuja suure koormusega ning äärmiselt mahukat eeltööd nõudva teabenõude vastusega. Samas mööname, et objektiivne põhjus, miks teabenõudele vastamise tähtaega ei pikendatud ega tähtaegselt ei vastatud, puudub.

3. Dokumendiregistrist on näha, et xx.xx.2016 esitatud teabenõudele, mis on registreeritud nr 6-17/xxx all, on vastatud xx.xx.2016, kuid inspeksioonil ei õnnestunud dokumendiregistrist leida väljasaadetud kirja metaandmeid? Kas vastuskiri on dokumendiregistris registreeritud?

Vastuskiri on registreeritud (nähtav: <http://avalik.amphora.ee/audruvv/Message.aspx?id=102388>). Metaandmed on tehtud nähtavaks 05.05.2016, esialgsel registreerimisel on jäänud metaandmete avalikustamist võimaldav kast dokumendiregistris tähistamata. Dokumendiregistris ei ole registreeritud vastuskirja lisasid tulenevalt nende suurest mahust, mistõttu on ka vastuskiri koos lisadega

teabenõude esitajale edastatud tähitud kirjaga posti teel (väljastamise kviitung käesolevale lisatud).

4. Juhul kui ei ole, siis mis põhjusel?
On registreeritud.

5. Mis ajal registreeriti dokumendiregistris dokument nr 7-1.4/xxx-x ja kas see oli koheselt nähtav ka dokumendiregistri avalikus vaates?
Dokument registreeriti 18.03.2016, dokument on nähtav alates 03.05.2016.

6. Juhul kui dokument ei olnud avalikus vaates koheselt nähtav, siis mis põhjusel ning mis ajal muutus dokument dokumendiregistri avalikus vaates nähtavaks?
Metaandmed on tehtud nähtavaks 03.05.2016, esialgsel registreerimisel on jäänud metaandmete avalikustamist võimaldav kast dokumendiregistris tähistamata.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Antud juhul on vaide esemeks xx.xx.2016 ja xx.xx.2016 teabenõuetele seaduses sätestatud tähtaja jooksul vastamata jätmine ning xx.xx.2016 vastuskirja nr 7-1.4/xxx-x dokumendiregistris registreerimata jätmine. Lähtudes asjaolust, et vaie lahendatakse vaideeseme ulatuses, siis ei anna inspeksioon hinnangut teabenõudele vastamise sisu osas, kuna selles osas pole valet esitatud.

Teabenõudele vastamine

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse § 19 sätestab, et kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev, võib teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani. Tähtaja pikendamise kohta koos põhjendustega teatab teabevaldaja teabenõudjale viie tööpäeva jooksul.

Antud juhul on vaide esimese punkti kohaselt vaideesemeks see, et Audru Vallavalitsus ei ole seaduses sätestatud tähtaja jooksul vastanud vaide esitaja xx.xx.2016 ja xx.xx.2016 esitatud teabenõuetele ega pole ka teavitanud vaide esitajat teabenõuetele vastamise tähtaja pikendamisest. Seega on Audru Vallavalitsus rikkunud teabenõuetele vastamise korda, mida on vallavalitsus ka ise tunnistanud. Kuna menetluse käigus on Audru Vallavalitsus vaide esitaja teabenõuetele vastanud ning vaie lahendatakse vaideeseme ulatuses, siis tuleb teabenõuetele menetluse käigus vastamisega lugeda õiguslik olukord taastatuks ning puudub alus ettekirjutuse tegemiseks. Seega jätab inspeksioon, vaide teabenõuetele vastamata jätmise osas, rahuldumata.

Dokumentide registreerimine dokumendiregistris

Vaide teises punktis palus vaide esitaja tuvastada kas xx.xx.2016 saadetud ja kuupäevaga xx.xx.2016 dateeritud vastuskirja dokumendiregistris läbi kandmata jätmine on õiguspärane.

AvTS § 12 lg 1 punkti 1 kohaselt tuleb dokumendiregistris registreerida asutusse saabunud ja asutusest välja saadetud dokumendid. Seega kuulub ka kodanikule edastatud vastuskiri dokumendiregistris registreerimisele. Kui asutus jätab dokumendiregistris registreerimata asutusest välja saadetud dokumendid, siis on asutus rikkunud AvTS-s sätestatud korda. Eeltoodu ei tähenda aga alati seda, et see rikuks vaide esitaja õigusi.

Vaide esitamise õigus

AvTS § 46 sätestab, et isik, kelle AvTS-s sätestatud õigusi on rikutud, võib vaidega pöörduda järelevalveorgani poole või kaebusega halduskohtusse. Sellest tuleneb ka vaideõiguse kriteerium, mille kohaselt ei või valet esitada mitte igauks, ka mitte iga menetlusosaline, vaid üksnes isik, kelle õigusi on rikutud või vabadusi piiratud.

Antud juhul on vaide esitaja esitanud vaide xx.xx.2016 ja xx.xx.2016 vaide esitaja poolt Audru vallavalitsusele esitatud teabenõuetele vastamata jätmise osas seaduses sätestatud tähtaja jooksul ja xx.xx.2016 vaide esitajale edastatud vastuskirja dokumendiregistris registreerimata jätmise peale.

Tulenevalt eelnevast on vaide esitajal õigus esitada vaie teabenõuetele tähtaegselt vastamata jätmise osas, kuna teabenõuetele tähtaegselt vastamata jätmine rikub isiku õigust saada teavet seaduses sätestatud tähtaja jooksul. Samas puudub vaide esitajal vaideõigus xx.xx.2016 temale edastatud vastuskirja dokumendiregistris registreerimata jätmise osas, kuna see ei saa rikkuda vaide esitaja õigusi, sest isikul on kirjale juurdepääs olemas (kiri on isikule edastatud).

HMS § 71 lg 1 ei näe ette võimalust, et vaiet võiks esitada isik, kelle õigusi haldustoiming ei riku, s.t. vaiet ei ole võimalik esitada kellegi kolmanda isiku huvides või lihtsalt õiguspärasuse kaitsmiseks õiguskorras. Kuigi inspeksioon leiab antud juhul, et vaides märgitud dokumendi dokumendiregistri avalikus vaates kuvamata jätmine ei riku vaide esitaja õigusi, pidas inspeksioon siiski vajalikuks küsida eeltoodu kohta Audru Vallavalitsuselt selgitusi, kuna inspeksioon lahendab selliseid kaebusi/märgukirju omaalgatusliku järelevalve korras.

Audru Vallavalitsus on oma viga tunnistanud ja vastuses inspeksiooni järelepärimisele selgitanud, et *esialgsel dokumendi registreerimisel on jäänud metaandmete avalikustamist võimaldav kast dokumendiregistris tähistamata ning metaandmed on tehtud (vaidealuse dokumendi osas) nähtavaks 03.05.2016.*

Lähtudes asjaolust, et vaide esitajale saadetud kirja avalikustamata jätmine dokumendiregistris ei riku vaide esitaja õigusi (vaide esitajale oli dokument edastatud ning vaide esitajal oli seega juurdepääs dokumendi sisule), mistõttu puudub vaide esitajal selles osas vaideõigus. Arvestades eeltoodut ja asjaolu, et vallavalitsus on vaides toodud dokumendi hilinenult oma dokumendiregistri avalikus vaates ka avalikustanud, siis puudub alus ettekirjutuse tegemiseks ning inspeksioon jätab vaide teise punkti osas vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel